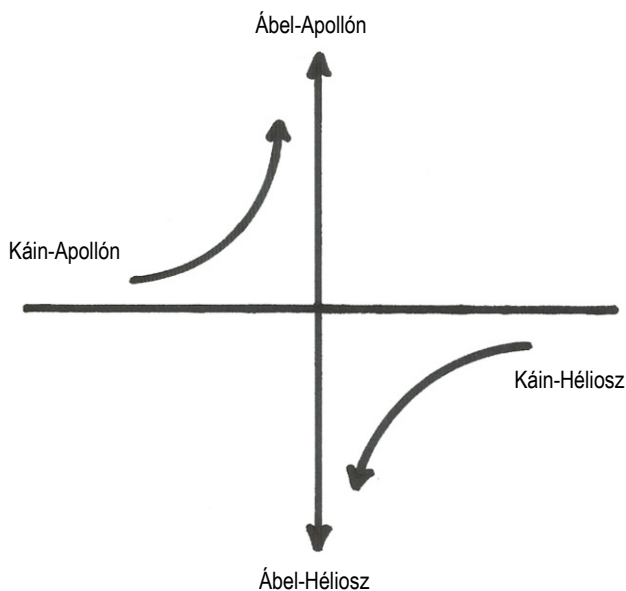

Ménrót király

*Hős fiaí szép Enéhnek:
Hunor s Magor, két dalia,
Két egytestvér, Ménrót fia.
(Arany János: Rege a csodaszarvasról)*

A magyarság Ménrót hagyományáról vall többek között IV. Kun László király krónikása, Kézai Simon *Gesta Hungarorum*-ja, valamint a *Zsám-boki-kódex*, a *Thuróczi-krónika* és a Tarih-i Üngürüs is. Mondai minőségei közül a „Nagy Vadász”, a felfelé irányuló nomád-szakraális (Ábel-Apollón) látásmód bölcsére utal, ahol a viszonyítási pont az idő / tér kalitkán kívüli, őseredeti (primordiális) területe. Az „Építőmester” jelleg a letelepedett-szakraális (Káin-Apollón) – a már jelentős mértékben az evilágiságban révedező (az evilágiság kizárólagosságában levés szellemi értelemben révedezés), vízszintesből kiinduló, de még felfelé irányuló – szellemiség avatottját jelzi.

Sokan azon „empirizmus szintjére zuhantak, amit Platón úgy megvetett, és azoknak a görögöknek a szintjére, akiket Ploutarkhos kigúnyolt, mivel többé nem voltak képesek megkülönböztetni Apollónt Héliosztól, a valóságot a jelenségtől”. (Ananda K. Coomaraswamy)

Káin: Vízszintes
Ábel: Függőleges
Apollón (Hórusz): Felemelő-Rendbehozó erő
Héliosz (Széth): Lehúzó (Gravitatív)-Szétziláló erő

1. ábra: Ábel-Apollón

Ezek együttes jelenléte pedig egyfajta többletre, re-szakralizációs, gyógyító mondanivalóra hívja fel a figyelmet a két látásmód törésvonala men-

tén (vö. a Szent Hármasság elvvel). A hatalmas eurázsiai pusztai övezet hatókörének mintegy szélein letelepedett, városiasodó turáni ősnépek (vö. a szkíta „kurgán inváziók”-kal) – például indoirániak, sumérek, kánaániták, óegyiptomiak, han-kínaiak, etruszok, a kusita pelasgokiónok (vö. Huszka József: *A magyar turáni ornamentika története*) – a legkorábbi, magasrendű, pásztorkodó-kertészkedő, „békés-tejivó” turáni népek egy-isten hitének, még nyilvánvalóan szakrális, de már egy fokozattal homályosabb változatát képviselték, hiszen szellemi (spirituális) értelemben a városállamok tulajdonképpen „a romlás virágai”. Úgy tűnik, hogy a pásztor Ábel – akinek áldozati füstje felfelé száll – és a letelepedett Káin – akinek áldozati füstje vízszintesen terjeng – esetében is ez a szellemi tusakodás érhető tetten. Ebből kifolyólag aligha meglepő, hogy az olyan ősrégékben, mint a *Gilgames* vagy a *Mahábhárata*, még egyértelműen a nomád-szakraális látásmód magasabbrendűségének eszméje domborodik ki. A *Királyok Könyvében*, a *Sahnamé*-ban azonban mindez már megfordul, hiszen Firdauszí – a hős Rusztemet (Héraklészt) is csatasorba állítva – a városias szakralitást jelképező „Irán”-t (iráni = ariána = árja (nemes) = letelepedett), a nomád-szakraális „Turán” fölé emeli, jelezvén a szemszögek rangsorának változását a szívekben. A Mozgásnak itt is tapasztalható, kozmikus lecsengés elve (entrópiája) az írásbeliség felértékelődésében szintén kifejeződni látszik (vö. fogalmi eszkultusz veszélye), különösen annak fényében, hogy a turáni áldás valódi jelentése, a kompromisszummentes Hazatérés a fogalom-fölötti, őseredeti (primordiális) alapálláshoz. (Vö.: A fogalmi jellegű írásbeliség megjelenése szellemi értelemben alászálló jellegű, a korábbi fogalom-fölötti orientációhoz képest.) Mindebből következően Ménrót király (az ammonita fáraóhoz és Krisztushoz hasonlóan), mintegy az aranykori Hagyomány őrzőjeként-közvetítőjeként, Világkirály-jelképnek tekinthető, aminek megfelelően a turano-sumér halhatatlan Napisten-országának fejedelmeként is említik (vö. az óegyiptomi Ámon halhatatlan Napisten-kultuszával): „Gilgames Meszkiaggaser, aki a sumer Napisten, Utu fiaként is ismert, lenne Kus. Fia, Enmerkár, kinek nevében a „kár” vadászt jelent, talán ő volt Nimrud, a nagy vadász? NI-BU KUS „Kus Párduc”-ot jelent, ami akkadul „Nimrud”. (Vö. a „párducos Árpád” nagyfejedelemmel.) „[...] Érdemes megjegyezni, hogy az arabok, akik Chorezmben ismerkedtek meg a csillagászat tudományával, úgy tanították, hogy az Ikrék csillagképe az Orionba tartozik. Ezt a régi kaldeus bölcsék is így mondták, ami azért is fontos, mert mondavilágunk is így vallja. A fennmaradt írásos

hagyomány egyöntetűen az Orion-Nimrud csillagképhez kapcsolja az Ikrék (Hunor és Magor) csillagait. Ez pedig azt hirdeti nekünk, hogy *Cso-daszarvas* mondánk Nimrud két fiára vonatkozó része az égi rend szerint való. Ez pedig nem más, mint az Égi Rend szerinti, vagyis az Égből a Földre vetített hun–magyar őstörténet.” (Bunyevácz Zsuzsa: *Nimród nyomában*).

Mindezek alapján korántsem tűnik feleslegesen merész álláspontnak az, hogy az északi (hiperboreusi) aranykori szakralitás – Indiából nézvést (vö. René Guénon) – alighanem a Kínától a magyar Alföldig húzódó eurázsiai övezet, óvatos becslések alapján is tízenötezer évnél jóval régebbi, turáni pásztorkodó-kertészkedő világához köthető (vö.: A hindu tradíció szerint, egy teljes ciklus, Manvantara, húszezer évet ölel fel, ha pedig a 4:3:2:1 arányt vesszük figyelembe, akkor hozzávetőlegesen ötvenezer évet, lásd: Baranyi Tibor Imre: „Az Apokalipszis négy lovasa”), amely hatalmas napkeleti örökségnek mi – kulturálisan és etnikailag – teljesen nyilvánvalóan az egyik egyenes ági utódnépe vagyunk. Mint a mondás tartja: nem minden turáni magyar, de minden magyar turáni (vö. a türkök [pl.: törökök] és az ugorok [pl.: finnek] is turáni népek). Mindezt például Frithjof Schuon is alátámasztani látszik, hiszen szerinte a szintén turáni gyökerű amerikai indián kultúra egyenesen egy – a mainál – korábbi, magasabb rendű jüga látásmódjának a kifejeződése (vö. *Seattle törzsfőnök üzenete*; Frithjof Schuon: *A szűz természet metafizikája*), amely szellemiségnek természetesen semmi köze nincs az ember–ember viszonylatban, tehát a vízszintesben gondolkodó, modernista rousseau-i felfogáshoz, hiszen arról az emberről van szó, aki mindenekfölött Isten felé irányul. Ennél a pontnál megragadnánk az alkalmat, hogy itt is felhívjuk a figyelmet a későbbiekben taglalt Nyikolaj Trubeckoj *Dzsingisz kán hagyatéka* című hiánypótló könyvére, ahol a jeles szerző nem kevesebbet bizonyít, minthogy a krisztusi tanítás és a turáni ősvallás főáramának, az Ég-, illetve a halhatatlan Nap-kultusznak szellemisége között megfelelés van. Ezzel a felismeréssel, többek között, nemcsak Theophülaktosz Szimokattész, Kr. u. 600 körül élt bizánci történész („A turkok (magyarok) szentnek tartják a tüzet, a levegőt és a vizet tisztelik, a földet himnuszokkal dicsérik, de csupán azt hívják és nevezik Istennek, aki a világmindenséget teremtette.”), illetve Mereskovszkij („Az, amit ma kereszténységnek neveznek – Ágoston csodálatos szavai szerint – mindig is volt, a világ kezdete óta, Krisztus test szerint való megjelenése előtt is.”) osztozik, hanem mindezt Krisztus neves kitétele is alátámasztani látszik: „»Bizony, bizony mondom néktek: Mielőtt Ábrahám lett, én vagyok.«

Köveket ragadának azért, hogy reá hajigálják; Jézus pedig elrejtőzködék, és kiméne a templomból, átmenvén közöttük; és ilyen módon eltávozik.” (Ján 8:53–59). A Megváltó ezen kiemelkedő tanítással tulajdonképpen nemcsak felülírja a hagyományos turáni–sémita ellentétet, hanem egyértelműen az Ábrahám előtti szakralitáshoz való Hazatérésre buzdít, és ugyanezt a re-szakralizációs szellemiséget képviseli Mózes vonatkozásában is: „*Bizony, bizony*, mondom néktek, nem Mózes adta nektek a mennyei kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret.” (Ján. 6:32.) [...] „Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem pedig és az igazság Jézus Krisztus által lett.” (Ján. 1:17). Innen nézvést már kevésbé tűnik meglepőnek, hogy a *Talmud* több helyütt említi Jézust, élcelődve „Nimród fiának”, illetve olyan napkeleti hatások alatt álló mágusnak nevezi, aki „varázsló tudományt hozott magával Egyiptomból, testére vésve (tetetvélva)”. (Mereskovszkij: *Az ismeretlen Jézus*) De az Ó- és az Újszövetség bizonyos vonatkozásainak istenképe közötti ellentmondásra utal László András is, aki egy Buji Ferencsel folytatott beszélgetés kapcsán a következőket pendíti meg: „Mindenesetre a materializmusnak semmiképpen nem szükséges deklarált materializmusnak lennie. A lényeg a földi létformában való érvényesülés kizárólagosságának igenlése. S ebbe a kategóriába akár a mély vallásosság is belefér, mint ahogy az a zsidóság esetében is látható: egy zsidó akkor is, úgy is mélyen vallásos lehet, ha nem hisz Istenben, ugyanis a zsidó vallás közép-pontjában nem Isten, hanem a »választott nép« áll. Sőt egyszer egy zsidó ismerősöm kijelentette nekem, hogy a zsidó akkor is lehet választott nép, hogyha nincs Isten.” (In.: *Sursum vivere*)

Egyistenhit, többistenhit

Az Egyistenhit (monoteizmus), ha esetleg több isten formáját ölti, akkor azok az Egy Főisten megnyilvánulási formái, arcai (vö. a babiloni Marduk, az egyiptomi Ámon, az ógörög vagy a hindu állítólagos „többistenhitekkel”, amelyek eredeti formájukban természetesen szintén egyistenhitek). Tulajdonképpen olyat, hogy „többistenhit”, még a legesetlegesebb törzsi felfogás sem ismer. Valójában, a Bűnbeesés óta, kivétel nélkül minden kultúrában alapvetően kétféle felfogás ezerarcú formái birkóznak egymással váltakozó erővel: egyfelől a szakrális szemlélet, amely szerint az evilági Istenen belül van (azaz nem az evilágiban van az Isten, hanem Isten magábfoglaló viszonyban van az evilággal), ami azt is jelenti, hogy a Tünetemény-világba történő túlzott belefeledkezés ellehetetlenítheti a

Hazatérés, a re-szakralizáció esélyét. Ezzel ellen-tétben áll a modernista felfogás, mely addig csú-ri-csavarja, amíg végül el nem merül valami evi-lági istenítésében (energia, élet, ember, tudomá-ny, természet, ész, kozmikus tudat, fölény-központúság stb.). Napnyugaton, a „jóság” nevé-
ben – a szakrális jelképek betiltása révén – köte-
lezővé tenni szándékozott „semleges” világiasság
-központúság is hit, a Tünemény-világot istenítő
modernista felfogás egy változata. (Vö.: „A
szekularizmus sokkal erőteljesebb és agresszív-
vabb vallás, mint például a kereszténység” – Da-
vid Livingstone) Nem beszélve a felemelő- és a
lehúzó (káosz)-erő manapság divatos
„megbékéléséről”, amelynek hirdetése nyilván-
valóan az utóbbi „győzelmét” szolgálja, hiszen
csak az Igazság teremthet megalapozott Békét.

Ménrót, „az első Világkirály” és az áldo- máskupa (Szent Grál)

Üdv Néked Sólyom...

Üdv Néked Um-Napisti...

Üdv Néked, az Örökkévaló Nap-Istennek földi arca...

Üdv Néked, a mulandó Nap lenyugvásakor felkelő

Örökkévaló Nap-Isten...

A főbb hagyományok Ménrótot általában a Sötét Kor elejére, Kr. e. 3000 tájára helyezik. Őt tart-
ják „az első Világkirály”-nak, hozzá kötik a leg-
korábbi re-szakralizáló városi templom megépí-
tését (Bábel tornya), amit eredetileg
„Étemenanki”-nak, az Ég és Föld házának hív-
tak, utalván a két minőség közötti közvetítő jel-
legre (vö. a Szent Korona is Világkirály jelkép).
„A babiloni torony és az egyiptomi piramis értele-
me ugyanaz.” A babiloni torony értelme: „rikisz
saamé és irsziti”, „az ég és a föld egyesülése”. Az
egyiptomi piramisé is az: „ég és föld egyesül”. A
piramis „létra Ozirisz számára, aki rajta az égbe
megy” (Pepi fáraó felirata). Jákob álomképében:
„Ímé, egy lajtorja áll vala a földön, amelynek
magassága az eget éri vala, és ímé az Istennek
angyalai felmennek és alájőnek vala
azon.” (*Teremtés könyve 28, 12*) (D. Sz.
Mereskovszkij: *Kelet titkai*). Amiből nyilvánva-
lóan adódik, hogy a zikkurat-piramis jelkép-
rendszer összefügg a Grál szimbolikával, az ősi
áldomáskupa turáni-nomád szokásrendszerével
(vö. a turano-ind Karna víziója a kuruksétrai
csata előtt, illetve, a „kupa” kettős jelentésű szó:
fejtető / legfelsőbb csakra és kehely). „V. Gard-
ner Nimród ősapánkat tartja az első Grál-
királynak. [...] Az egyiptomi Sárkány-udvar erős
alapot biztosított a Thot tanításaival kapcsolatos
papi tevékenység számára, amely Nimród uno-
kája, a II. dinasztiaibéli Nebré király korától ter-
jedt el. [...] A Nimróddal kapcsolatos legfonto-

sabb forrás a *Targum*, az ókori arámi szövegek
gyűjteménye az I. századból [...] (Jézus anya-
nyelve is az arámi volt). A *Targum*-ban olvas-
hatjuk, hogy Nimród egy egyiptomi fáraó apja
[...], Hám és Nimród mezopotámiai vérvonala
tehát Egyiptomban folytatta történelmi útját,
Sém és családja pedig a Biblia fő patriarchális
vonalán haladt tovább Noétól. [...] Az is ismert,
hogy a sumer kultúra kb. Kr. e. 4000 körül már
régóta virágzott, az első sémitáknak pedig nincs
bizonyítható nyoma Kr. e. 3200 előtt. A Grál
vérvonal nem indulhatott tehát Dávidtól, hiszen
ha csak a vízözön időpontját fogadjuk el hiteles-
nek, a vérvonal már akkor legalább nyolcszáz
éve létezett, mielőtt az első sémiták Mezopotá-
miába érkeztek.” (Bunyevác Zsuzsa: *Nimród
nyomában*). (Vö. Dáviddal, valamint hogy a ko-
rával kapcsolatos történések számos kérdést vet-
nek fel, például némelyek kétségbe vonják sze-
mélyének történetiségét. Bibliai alakjának meg-
alkotása, bizonyos krisztológiai vélemények sze-
rint a zsidó messiásvárás szolgálatába állított
tanítás, mert a Messiásnak, a próféciák szerint,
Dávid házából kellett származnia. Sámuel
[Salamon] két könyve is valószínűleg jóval ké-
sőbb, Jósiás kora körül, Kr. e. 640 után íródott.)

Ménrót és Ábrahám

*„Hammurapi királynak, Ábrahám kortársá-
nak, az emberiség legelső törvényhozójának
idejében [...] mindenütt ugyanaz az anya a
gyermekkel. Így volt a világ kezdetén. S a világ
végén nagy jel jelenik meg az égen: „Egy asz-
szony a napba öltözve, lábai alatt a holddal és
fején tizenkét csillagból áll koronával, és teher-
ben volt, és egy fiúcskát szült.” (Jelenések köny-
ve 12, 1–13). Hasonló módon ábrázolták Istár-
Mamit a babiloni pecséthengerek: mezítelen, a
napba van öltözve, holdsarlóval, csillagok-
kal.” (Dimitrij Sz. Mereskovszkij, illetve vö. a
csíksomlyói Szűz Máriával, a Napba öltözött Bol-
dogasszonnyal, Babba Máriával.)*

Az Ószövetség „Bábel tornyát” kedvezőtlen
színben feltüntető elbeszélőmódja viszont jelzi,
hogy komoly feszültségek lehettek a városalkotó
turano-sumerek és a környék sémita, főként ak-
kád törzsei között, mely küzdelem végül az utób-
biak uralmához vezetett, hiszen Kr. e. 2350-ben
I. Sarrukin, a (sémita-sumér) akkád birodalom
megalapítója, legyőzi Lugalzageszi (turano-
sumer) királyt. A főbb hagyományok Ábrahám
(Ibrahim) legendás alakját – a turáni és sémita
vegyes lakosságú – sumér Ur városába helyezik,
aki mint a judaizmus és muszlim vallás eredet-
mítoszának kulcsalakja természetesen még sem
mohamedán, sem zsidó nem lehetett, mert akko-
riban még nem léteztek sem muszlimok, sem

zsidók (Hammurapi, Kr. e. 1792–Kr. e. 1750 között uralkodott). A leginkább amorita sémitának tartott Ábrahámot (Ibrahimot), Terah fiaként említik, aki állítólag a „Nimród vallás” kegyesárusa lett volna, mely feltevés tulajdonképpen három okból is figyelemreméltónak tűnik. Ezek szerint egyrészt: a sémita-sumer uralom lényegileg átvehette a turano-sumér Egy-Isten hitet. Ezt többek között a Gilgames eposz megbecsülése, az újbabiloni sémita-káld Marduk papság rendíthetetlen szakralitása, a Szent Hármasság ismeretét rejtő turano-sumér Paradicsom-rege – egy Létfa, két gyümölcs (tudás és halhatatlanság) – évezredek átívelő, viszonylag ép fennmaradása is igazolni látszik (vö. a Krisztuskorabeli turano-pártus Ménrót-ábrázoláson látható fejéket: alul a Csodaszarvas-agancs két szára, melyből a Hold, abból pedig a Nap emelkedik ki, jelezvén az égi lajtorját). Másrészt a fent megidézett monda szerint „Ábrahám lázadása” jelképesen felvetheti az eredeti szemlélet, az „Apa” látásmódjával történő szembefordulás lehetőségét is. Ezzel kapcsolatban segíthet bennünket az eligazodásban az a figyelemreméltó tény, hogy a sémita akkádok térnyerésével a korábbi lelassult, meditatív, „merek”, elvont szakrális turano-sumér ábrázolási formához képest a művészeti kifejezés létezőtől telítettebbé (naturalisztikusabbá), dinamikusabbá válik. Ez többek között azért érdekes, mert a későbbi, óegyiptomi Ehnaton fáraó modernista szemléleti újítása kapcsán is hasonló, bár forradalmibb-sűrítettebb lezajlású kísérőjelenségek figyelhetők meg a művészi ábrázolás terén. Mindez arra utal, hogy Ábrahám mondai lázadása nem csupán a turáni és a sémi népek küzdelmeinek a lenyomatát őrizheti, hanem valószínűleg mindkét népcsoporton belül is komoly törést okozó, máig ható szemléleti tuskodás lehetőségét is felveti. Harmadrészt azért is tűnik kitüntetett jelentőségűnek mindez, mert a letelepedett-szakrális (káini-apollói, másképp: káini-hóruszi) Isten-központúság szemlélete ellenében fellépő ókori reneszánsz Élet-központúság fellépése egyfajta letelepedett-modernista (káini-hélioszi, másképp: káini-széthi), tehát vízszintes és lefelé – az Ég helyett a Föld felé – irányuló látásmód izmosodását jelzi, ami egyfajta drámai elvilágiasodás térhódítása felé mutat: „Feltehetjük a kérdést, hogyan, mikor és mitől lett a kígyó–sárkány végképp démonikus, negatív figura? Az a szárnyas kígyó, amely az egyiptomi Királyok Völgyének egyik sírfestményén az élet teremtésének központi jelképe, amely a sötétségből kihalítja a világosságot, és a végtelenség jelén (kulcsán) átbújva megteremti az anyagi létezőt, majd két szárnyával védelmezi az új minőségű végtelenséget. [...] Ennek az erőnek a negatív értelmezése, sőt demonizálása

világképfordulás nyomait őrzi. [...] A sémita népek és – főleg az Ószövetség hatására – az európai népek elfogadták a gonosz kígyó képet. Várkonyi Nándor mutatott rá szépen, hogy ez nem volt véletlen, ugyanis valójában ezek a népek teremtették meg az én-kultuszt, s változtatták a történelmet az individuum történelmévé. [...] Vélhetőleg erről a világképváltásról szól a Nagy Pán halott jól ismert, rejtélyes képlete is.” (Zelnik József: *A kehely*)

Nicholas Reeves az angol oxfordi egyetem egyiptológia professzora jelzi az „Ehnaton, a zsarnok. A felforgató fáraó” című írásának végén (BBC, History. 2012. április II. évf. 4. szám), hogy Kr. e. 1100 táján egy harcias szellemiségű egyházi vezető, Herihór lett Egyiptomban a Fáraó. Véleményünk szerint nem kizárt, hogy Amon papkirályként fontos feladatának érezhette, hogy kiűzze a Kr. e. 1350 táján uralkodó Ehnaton fáraó Aton vallásának száműzött híveiből – és az őket valószínűleg a hasonló látásmód okán befogadó, Jahve-kultuszú, sivatagi nomád sémita törzsek szövetségéből – álló yahudokat („a fáraó híveit”) Alsó-Egyiptom keleti feléből, akiket a mintegy félévezreddel későbbi babiloni források neveztek el héberekké (vö. „Minden másképp volt?” HVG. 2000/41. szám), és akik ily módon, mintegy az erőteljes külső kényszer által is serkentve (vö. exodus), megvalósíthatták évszázadok óta dédelgetett álmukat, hogy leigázzák a jórészt városállamokban élő (vö. Móz.Törv. 7,22.), a kaukázusi eredetű turano-sumérekhez hasonló nyelven beszélő, ék(rovás)írás-szerű betűket használó kánaánitákat (vö. Móz.Törv. 7,22.; Talmud, Baba Kamma 37b), Türosz, Szidon, Büblosz, Dóra, Arpad, Kis, Arad alapítóit, akiknek vezérét ráadásul „Bela”-nak hívták. Fővárosukról, a Szent Sólyom városáról, Kr. e. 450 körül – tehát még jóval később is – azt írja Hérodotosz, hogy „Jeruzsálem (Jeruzsálem), aminek a másik neve Skytopolisz, mert ez a szkíták városa” (vö.: a filiszteus, eredetileg, valószínűleg Kréta felől származó, a „tengeri népek”-hez kapcsolódó népcsoport volt, a turano-kusita ionokhoz, etruszokhoz hasonló). Mindezen történéseket, bizonyos vonatkozásokban, maga Sigmund Freud is alátámasztja, aki szerint Mózes Aton pap volt, aki az ősi, törzsi jutalmazó-büntető jahvei Vihar(Felhő)isten attribútumait az atoni fény kultusszal termékenyítette meg, hogy azontúl népét nappal Felhő, éjszaka Tűzoszlop vezesse, amíg el nem érkezik az „Ígért földjére”. (Sigmund Freud: „Mózes, az ember és az egyistenhit”)

Az Újbabiloni Birodalom, a bibliai Nabukodonozor vezetésével, Kr. e. 601-től kezdődően, össze-összecsapott az egyiptomi Fáraó seregével. A hadmozdulatokra bizonyára hatással lehetett a turáni ihletettségű, óegyiptomi Amon- és az

Aton-kultusz közötti ősi szemléleti feszültség is (vö. a turano-ind Judhistira, valamint Durjódhanna küzdelmével, Kr. e. 3000-ból), amely alapálásbéli ellentét mélységét és súlyát mutatja, hogy 600 évvel később a Krisztus-hitűek tulajdonképpen visszatértek az Amen (Ámon, Amin) fohászokodáshoz, nem kis megrökönyödést keltve az időközben, mintegy az „Aton vallás” mentén néppé kovácsolódott zsidó hívők soraiban [vö. a yahudok „az »Adonáj« kifejezést használták, ahol az »aj« birtokos személyrag, az »Adon« pedig azonos az »Aton« szóval, mindössze a kiejtés zöngés” (Cezar Lacrone: *Ehna-ton-Mózes*), illetve a Dóra városában talált kultikus „Széth maszka”-kal].

A hadakozás során az újbabiloni csapatok évekig húzódozó többszöri nekiveselkedés után, Kr. e. 586-ban elfoglalták Jeruzsálemet, és a városban élő yahudokat Babilonba telepítették át (vö. „babiloni fogság”), amellyel kapcsolatban igazából nem világos, hogy „az ellenségem ellensége a barátom” helyzetben lévő babiloniak miéért rombolták volna le Jahve templomát. Ha valakik, akkor erre sokkal inkább a yahudokkal – szellemi (spirituális) értelemben – ősidők óta szemben álló ammonita egyiptomiak helyi hívei érezhettek késztetést. Így felmerülhet, hogy valójában esetleg menekülésről-menekítésről is szó lehetett, amely felvetést alátámasztani látszanak a későbbi, szerteágazó események is. Alig pár évtized múltán a yahudok (immáron héberrek), illetve a hozzájuk csatlakozott, hasonló látásmódbéli alapokon álló, helyi hívekből formálódott vallási csoportok, összességében mint zsidóság – többek között a kamatszédés révén (vö. Móz. 5. a törvény summája 23:20) – fontos pozíciókat tudott szerezni a pénzügyek, a kereskedelem, a gyógyászat, az oktatás, a politika és a kultúra területén. Ez már komoly szerepet játszhatott abban, hogy az Újbabiloni Birodalom erőforrásait jelentős mértékben a város ékítésére is felhasználta. Gyakorlatilag felújították az egész települést – beleértve a fő zikkurat-piramist –, a függőkerteket az ókori világ hét csodája között emlegették (vö. turizmus). A jelentősnek tekinthető irodalmi élet nyelve az ősi, patinás sémita-akkád volt, és a még korábbi, „latin”-nak számító turano-sumér nyelvből fennmaradt ékírással írtak. A palotafalakat hatalmas, dinamikus, erőteljes duzzadó ábrázolás-technikájú domborművek ékesítették. A látványos anyagi fejlődést azonban erkölcsi esetlegességek, illetve vallási viszályok árnyékolta be (vö. az 1867–1914 közötti, Galíciából történő tömeges migráció hatásaival, a rothschildi-Ferenc József-i Magyarország érényeivel és visszásságaival; Raffay Ernő: *Harcoló szabadkőművesség. Küzdelem a katolikus egyház ellen*). Az időhöz és térhez való viszony

szemléleti különbségeiből fakadó tusakodást jelzi az is, hogy a sémita-káld Nabú-naidban, az utolsó újbabiloni uralkodóban, nemcsak az első régészt, múzeum-, valamint egyetemalapítót valószínűsíthetjük, hanem az ő támogatásával indul el az a kezdeményezés is, amely, a modernista „Szín-kultusz” bevezetése révén, a király világi hatalmát a templomok szellemi (spirituális) uralma fölé szerette volna emelni (vö. Ehnaton fáraó forradalma; az avignoni pápák kora; illetve René Guénon: *Szellemi tekintély és időbeli hatalom*). Minden bizonnyal ez a törekvés is hozzájárulhatott ahhoz, hogy végül II. Nagy Kürosz király csapatai, a lakosság és a szintén sémita-káld, de szakrális látásmódú Marduk papok támogatásával övezve vonultak be, Kr. e. 539-ben, a városba. Ezt követően a győztes – nem törődve a gyengülő Egyiptom és a kánaániták berzenkedésével – felkarolta azt a törekvést, hogy a zsidóság egy része visszatérjen Jeruzsálembe, sőt külön rendelkezett arról is, hogy a hazatérőket Perzsiában maradó társaik anyagilag támogathassák, többek között, hogy újra felépíthessék Jahve templomát. Az önkormányzatiságot kifejező fal építését azonban nem pártolta. A megkezdett folyamat mintegy betetőződésékként, fia, Kambüszész magát Egyiptomot is meghódította. II. Kürosz a Kaszpi-tenger melléki turano-szkíták elleni sikertelen, hódító küzdelmek során hunyt el. Gaumata alatt viszont ismét kiéleződött a szemléleti feszültség, olyannyira, hogy például kifejezetten megtiltották a jeruzsálemi fal építését. I. Dareiosz ellenben újfent fontosnak érezte az együttműködést, amelynek örvén, hatásos segítségével fejeződött be Salamon templomának rendbehozatala. „Megbosszulandó” II. Kürosz halálát, átkelt a Dunán, a halogató, visszavonuló „felperzselt föld” taktikát alkalmazó közép-európai turano-szkítákkal azonban megégette magát (vö. Kutuzov tábornok stratégiáját Napóleonnal szemben), és jelentős, nyolcvanezer fős veszteséget szenvedett. A korábban Júdeaiban beválni látszó stratégiát alkalmazva próbálta uralni az időközben jelentős mértékben elgörögösödött, lázadózó iónokat is – ha minden igaz, innen származik az „oszd meg és uralkodj” kifejezés –, amely törekvés azonban végül a perzsa-görög háborúba torkollott (Kr. e. 499–449). Xerxész idejében a hatalomhoz való viszony eleinte megint felemássá vált, egy idő után azonban újfent fordult a kocka (vö. Purim) – a belháború ezúttal hetvennyolcezer áldozattal járt –, és a lázas kor folyamányaként, Kr. e. 475-ben Ezsdrás, majd rá huszonkét évre, a trónt utódló Artaxerszész mellett pohárnoki, tehát magas rangú, bizalmas-tanácsadói tisztet ellátó Nehemiás pedig, már mint kinevezett helytartó tért Jeruzsálembe. Mindezzel új lendületet ka-

pott az ominózus fal építése, valamint az egyiptomi Ámon-hitű libanoni uralkodó, Tóbiás által támogatott kánaánitákkal, szamaritánusokkal, filiszteusok-kal folytatott, kicsit lankadó küzdelmek is friss erőre kaptak. Talán innen érthető meg Hérodotosz idézett kifakadása a görögök által támogatott sikertelen, nagy egyiptomi lázadás (Kr. e. 460) után, hozzávetőlegesen tíz évvel. A folyamat csúcspontja – nyilván a felgyorsult események hatására is – a Tóra (Mózes öt könyve) Ezsdrás és Nehemiás általi összegzése, valamint a *zsidó nép* számára mintegy hivatalos alapművé tétele, amelynek létrejöttét azonban nyilvánvalóan komoly, évszázados-tevőleges intellektuális össz munkának kellett megalapoznia. Mindebből következni látszik, hogy a kikristályosodott judaista vallási szemlélet, mint olyan – az ehnatoni ihletettségű mózesi, a nomád Jehova-kultusz és az ábrahामी hagyomány egy változatának látásmódbéli előzményeiből kialakítva – először igazából Babilonban jelentkezhettek komoly átütő erővel (vö. Miklósvölgyi János: „*Emésztő tűz van előtte, s körülötte erős forgószél*”, avagy *Gondolatok az ószövetségi istenképről*), mint Klaus Matefi írja: „[...] I. e. 445-re készültek el Ezsdrásék a Tóra megírásával, amit még annak az évnek az őszén nyilvánosságra is hoztak, és alkotmányként fogadtatták el a néppel. [...] Nemcsak a »teremtő Isten« fogalma, kozmikus titka származik az ősi Mezopotámiából, a mai Irak területéről, de az Ószövetség által átvett teremtés története (a babiloni *Enuma elis*), a Noé-féle legenda (ahol a sumer Gilgames eposzban szereplő Um- napisti szerepét veszi át Noé) és természetesen a kabbalisztikus titkos ismeretek is. A héber naptár is a babiloni naptár alapján készült el.” Mindezt alátámasztani látszik, hogy a minden kétséget kizáróan a zsidósággal, mint a vallásukkal egészen különleges viszonyban lévő – nagyjából sémita, kisebb részt turáni – hívőkkel kapcsolatos régészeti és írásbeli emlékek is valójában ezekben az évszázadokban kezdenek nagymértékben feldúsulni a szűkebb-tágabb térségben. A folyamat dinamikáját érzékeltetendő jegyezzük meg, hogy az akkori – szűken vett – Perzsa Birodalom lakosságának, állítólag, hozzávetőlegesen 20%-a tekintette magát zsidónak (forrás: orientalista.hu).

Ógörög vonatkozások

„Sokan azon empirizmus szintjére zuhantak, amit Platón úgy megvetett, és azoknak a görögöknek a szintjére, akiket Ploutarkhosz kigúnyolt, mivel többé nem voltak képesek megkülönböztetni Apollónt Héliosztól, a valóságot a jelenségtől.” (Ananda Kentish Coomaraswamy)

Az ógörög szellemiség is jelentős mértékben mérített a napkeleti bölcsességből. Például Püthagorasz felszentelt Ámon-kisapként tért haza egyiptomi tanulmányútjáról, és az általa alapított, erőteljes – az ősi, zenei beavatást is magában foglaló – re-szakralizáló iskola viszonylag hosszú ideig képes volt ellenállni az elvilágiasító (modernizációs) törekvéseknek. Thalész állítólag indiai körúton járt, és otthon hatha-jógát gyakorolt. Epheszoszi Hérakleitosz, ahogy Kerényi Károly nevezte, „*a tűz filozófusa*” (vö. a perzsa zoroasztrizmus re-szakralizáló változatával), a neves Artemisz templommal büszkélkedő kisázsiai városállam baszileioszi (papkirályi) rangjáról mondott le testvére javára. Themisztoklész – a szalamiszi győző (Kr. e. 480) – korábbi ellenfelénél, Xerxésznél lelt végül menedéket politikai vetélytársai elől. A Szókratész-tanítvány, Xenophón, az *Anabaszisz* hőse pedig, fontos példaképnek tartotta II. Nagy Küroszt, akiről regényt is írt.

Az is érdekes kérdés lehet, hogy a térségben, a szakrális és a modernista látásmódok közötti, évezredek óta dúló küzdelem, milyen hatást gyakorolhatott például a peloponnészoszi háború (Kr. e. 431–404) kirobbanására, a népuralmi (demokrata) Athén és az arisztokratikus Spárta között (az „arisztokratizmus” kifejezést, eredetileg „a kiválók uralma” értelemben használták), illetve a szofistákkal és demagógokkal szembenálló Szókratész–Platón–Arisztophanész hármassal fémjelezhető csörtékre. Érdekességképpen megjegyzendő, hogy Szókratészt, egy éppen hatalmon lévő, re-szakralizáló indíttatású Tanács ítélte bűrköphárra, mert – tévesen – modernista szofistának nézték, amelyből kifolyólag „az ifjúság megrontásával” vádolták. A dolog pikantériáját fokozza, hogy Arisztophanész, az egyébiránt igen lényeglátó, *Felhők* című modernizmus bírálatában, állítólag Szókratésznek is üzent (vö. Albert Gábor: *Védekező halálraítéltek – Szókratész és Bakunyin*). Tulajdonképpen Platón az, aki meggyőzően megtisztítja mesterének tanításait a félremagyarázásoktól.

Ezen kulcsfontosságú időszak végül a makedón Nagy Sándor (Iszkander, perzsául Szikandar) mindent elsöprő fellépésével zárul, aki érdekes módon éppen ott hunyt el – Kr. e. 323. június 10-én –, ahol az eddigiekben megidézett, máig ható lázas folyamat igazából világhódító erőre kapott, Babilonban...

A Ménrót király elleni küzdelmekről

„Khús nemzé Nimródot is; ez kezdte hatalmassá lenni a földön. Ez hatalmas vadász vala az Úr előtt, azért mondják: »Hatalmas vadász az Úr előtt, mint Nimród.« Az ő birodalmának kezdete

volt Babel, Erekh, Akkád, és Kálnéh a Sineár földén. E földről ment aztán Assiriába, és építé Ninivét, Rekhoboth városát és Kaláht.” (Mózes I. könyve. 10. 8–12. Károli Gáspár fordítása szerint).

Az eredetileg re-szakralizáló templomnak szánt Babel tornya, egy idő után, már mint az emberi gőg és nagyravágyás jelképe jelenik meg a leírásokban (vö.: az Ószövetség bizonyos olvasata szerint, rituális gyülekezésre szolgáló kultuszhely / zsinagóga nem épülhet dombra vagy magaslatra, csak vízszintbe, illetve völgybe), Morvay Péter *Miért akarta Nimród megölni Istent? (Az első zsarnok, Hetek. 2013. XVII/41. szám)* című írása azonban még tovább megy, mert szerinte „[...] valójában a történelem első despotájáról, a lázadók örök jelképéről, a gigászok leszármazottjáról, a szabadkőműves rend első nagymesteréről, a globalizmus ősatyjáról van szó. [...] Újra megtanította az embereket azoknak az istenségeknek és bálványoknak az imálására, amelyeket az óvilág nemzedéke tisztelt, ahogyan arra az özönvíz előtt az emberek közé keveredett bukott angyalok tanították őket.”

A hit és a zsarnokság konfliktusa című részben tovább boncolgatva a témát, a szerző kifejti, hogy „Az ókori szerzők által első zsarnoknak tekintett uralkodó sorsa az apokrif hagyomány szerint több ponton kapcsolódik Ábrahám sorsához, elhívásához és küzdelmeihez is. [...] A Jásár könyveként ismert ókori történelmi apokrif szerint, [...] Nimród nem adta fel célját, hogy a kortársait szembefordítsa Istennel.”

„*A világ megrontója*” cím alatt pedig azt írja, hogy „[...] Az Amráfel név egyik lehetséges jelentése a *Zsidó Enciklopédia* szerint: »[...] az, akinek a parancsai sötétséget hoztak a világra«. [...] A bibliai történetből ismert, hogy a Szodoma és a körülötte fekvő négy város koalíciója súlyos vereséget szenvedett a Sineár földjéről érkező támadókkal szemben, akik el is hurcolták a városok lakosságát és vagyonát. A foglyok között volt Lót, »Ábrám testvérének fia« is, aki Szodomában lakott...”, amely utóbbi megjegyzések, benyomásunk szerint tulajdonképpen kedvező vonásokkal is felruhazzák Ménrót királyt, hiszen ha jól rémlik, Szodoma, Gomora és – tegyük a szívünkre a kezünket – Lót megítélése körül is létezik bizonytalanság, valamint, hogy úgy mondjuk, az „ellenmozgások” sem lehettek feltétlenül népszerűtlenekek, például „a nagy Babilon, a szajhálkodás és mindenféle utálatosság anyja” (Jelenések könyve 17, 5.) városába bevonuló perzsa csapatokat is állítólag üdvrivalgással köszöntötte az elgyötört nép, és valószínűleg a Turul(Sólyom)-dinasztiát képviselő Attila, turáni-szkíta-hun Napkirályt (vö. Árpád nagyfejedelem

szintén a Turul-uralkodói rend képviselőjét) sem véletlenül hívhatták „Isten ostorának” az erkölcsében megroppant, szétesőben lévő Rómában, amiről Csontváry Kosztka Tivadar így ír *Önéletrajzában*: „Isten tagadásával, már kétezer évvel előbb a rómaiak Baalbekben Bacchusnak, Antoniusnak és a Veszta-szűznek templomot emeltek, és ezek a rómaiak voltak később egész Európának urai és valláserkölcsei téren előjárói. Innen áradt szét a nagy istentelen káosz minden téren. Körül lett vonalazva először Isten, hamis vonal alá került a közerkölcs, az anyagelosztás kötve lett a római joghoz, a pazar, szertelen élvágy határokat nem ismert, [...] az isteni végzet [...] Attilát a közerkölcs helyreállítására mozgósította.”

Mindezek alapján voltaképp az a benyomásunk, mintha sok helyütt azzal vádolnák Ménrót királyt, amit valószínűleg ellene követtek el, hiszen – ha levesszük a fordítottság szemüvegét – a leírások alapján felismerhetőnek véljük a Nimród-kultusz re-szakralizáló jellegét, amely egyfajta válasz lehetett a korabeli elvilágiasodásra (modernista újításra), a megosztó természetű (principálisan dualista) szemléleti hatalomátvétellel következő mély okán megjelenő látásmódbéli zűrzavarra, széttöredezettségre.

„A történelem első despotája”-ként történő megjelenítése kapcsán, a vonatkozó regék üzenetei alapján, inkább úgy véljük, hogy valójában pap-királyaként azonosíthatjuk Ménrótot, amely minőség, esetében a kezdetek azon jelképes városállami uralkodójára utalhat, aki leginkább a nomád és a letelepedett szakralitás közötti átmenet, tehát szellemi (spirituális) értelemben inkább az Aranykor és az Ezüstkor közötti idők képviselője, amikor a modernizmus látásmódja már mint valós, ám még meglehetősen erőtlően fenyegetésként merülhetett fel. Az időben, a mondai Sötét Kor kezdetére (Kr. e. 3000) történő helyezése által viszont a szakralitás azon jelképes alakjává is vált, akinek már elkeseredett küzdelmeket kellett folytatnia a hatalmát megrengető deszakralizáció tényerésével szemben.

„A szabadkőműves rend első nagymesteréről, a globalizmus ősatyjáról van szó.” Bizonyos értelemben közismert, hogy a szabadkőművesség eredetileg, valamely középkori építőmester-céh, káin-apolloói (letelepedett-szakralis) beavatási szervezete volt, amely az idők során „modernizálódott”, ami a beavatás tartalmának – a belső magban történő – ellenkezőjébe fordítását eredményezte, és így lett a jelenkori ábelhélioszi (nomád-modernista) látásmódú globalizációnak egyik legfontosabb, titokzatos, okkultista előmozdítója.

„A lázadók örök jelképe”: Ismereteink szerint nem Ménrót, hanem hozzávetőlegesen 1200 év-

vel később, Ábrahám lázadt fel valamely okból a szakrális „Nimród-vallás” ellen, a sumér Ur városában, ami alapján természetesen nem lehet következtetni az Ábrahám(Ibrahim)-hagyomány valódi látásmódjának lényegiségére, hiszen a szakralitáson belül is léteztek komoly feszültségek (vö. Firdauszi: *Sáhnáme*). Mindazonáltal valószínű, hogy a mozgalomnak, már a felbukása idején is kétféle – egy re-szakralizáló és egy forradalmi, modernista – olvasata létezhetett, hiszen ekkortájt, valamiért a kiváló Hammurapi is törvénykezni kényszerült (vö. a XVI. századi átütő erejű elkufárosodás, a Medici bankárdinasztia pápai és a reformáció korának fortyogásával [Bogár László: *Ellencsászár*]). Megjegyzendő, hogy jóval Ábrahám fellépése előtt már voltak olyanok, akiknek fő bevételi forrása a hitelvezetés volt. Ily módon vált ismertté, például a dél-sumér Larszában, Balmu-namhe neve, aki a Kr. e. 19. században élt.

Érdekesnek tűnik az is, hogy például a sémita eredetű iszlám, egyfajta, mintegy önmagának alkotott, szakrális Ibrahim-, illetve Mózes-képet ápol, és – a szellemi Hazatérés esélye szempontjából eléggé szerencsétlen módon – osztja, a turáni „Nimród”-, illetve turano-amonita „Fáraó”-ellenességet, míg ezzel együtt bármilyen jellegű, esetleg modernizmusra utaló vonatkozástól elhatárolódik, mint az iszlám.com írja: „A zsidóság nem fogadja el Jézus Krisztust és Mohamedet (béke legyen velük). A keresztények pedig visszautasítják Mohamedet (béke legyen vele), és tulajdonképpen Mózeset (béke legyen vele) is, mivel nem az ő törvényei szerint élnek. A muszlimok az összes prófétát elfogadják, mert ők Isten hírvivői”. Máshol pedig ezt írják: „[...] a zsidóság megszakította a szerződését Istennel, mert nem fogadta el Jézust (béke legyen vele) prófétának.” (Vö.: Bizonyos értelemben tovább bonyolítja a képletet az az önellentmondásnak tűnő jelenség, hogy a roppant szigorú elvárásokról is ismert, amerikai neokonzervatív, „evangéliumi” szekták látásmódjára jobbra az jellemző, hogy inkább az Ószövetség alapján magyarázzák az Újszövetséget, semmint fordítva.)

Az aranykori szakralitás Egy-sége az Égben (vö. Ábel-Apollón) és a modernista globalizmus, az „Egyek” és a még „Egyebek” (ál-aranykori) világa a Földön (vö. Ábel-Héliosz)

„A becsületes filozófiai gondolkodás, ha elutasítja a Kinyilatkoztatás vezérlő csillagát, elkerülhetetlenül »a szkepticizmus poklába« vezet, és az Ész felemészti önmagát. [...] Csak »a hit győzelmé« vihet ki az abszolút kételkedés zsákutcájából – mondja Pavel Florenszkij –, és akkor »az

Ész tátongó repedései között az Örökkévalóság kékje ragyog..., az Ész hamis temploma fölött fellobbannak az igaz és tökéletes irányítás fényei«. Az Igazság elérhetetlen az Ész akaratából, bár eszünk az Igazság küszöbéig terelhet bennünket. De egyedül a tiszta hit érti meg az igazságot.” (Török Endre: *Az orosz vallásbölcselet virágkora* II.)

Ha az Aranykor emberének, „aki szerelmes Istenbe” (vö. „istenember”, Szolovjov – Dosztojevszkij) és a Sötét Kor emberének, aki szerint „Isten (ha van) szerelmes az emberbe”, vagyis az önmagába szerelmes ember (vö. „emberisten”, Szolovjov – Dosztojevszkij) „globalizmusát” szeretnénk összehasonlítani, akkor lényegre törően azt tudnánk mondani, hogy a hajdan volt szakrális változat, főképpen annyit jelentett, hogy Egy volt az Isten jóformán mindenki számára, ami túlnyomó többségüket bizonyos alapelvek, magától értetődő betartására ösztönözte (vö. az Aranykor pásztorkodó-kertészkedő népeinek, szigorúsággal és valós szeretettel óvott [Világkirály: aki sebez és gyógyít], „békés-tejívó” hangulatával, illetve a Mahábháratá-ban a Csata előtti szabály-egyeztetéssel a felek között, amit aztán nem tartanak be, utalva a Sötét Kor kezdetére). A különféle családok, törzsek, népek önazonosság-tudata (identitása) igazából már a Bűnbeesést-Kiűzetést követően – amióta dolgoznunk kell a mindennapi betevőért –, tehát a legkorábbi idők óta jelen van, mint Nyikolaj Trubeckoj fogalmaz: „A nyelv és a kultúra dialektikus széttagoltsága olyan szorosan kötődik a társadalmi szerveződés lényegéhez, hogy a nemzeti sokszínűség megszüntetésére tett kísérlet a kultúra elszegényedéséhez és elsorvadásához vezetne.”

Ha korunk modernista globalizmusát nézzük – „amelybe minden elképzelhető eszközzel hajtják az emberiséget” (René Guénon: *A modern világ válsága*) –, akkor ennek háttérben gyakran egyfajta sajátos, fordított szemléleti felfogás észlelhető: A merőben profán horizontú „földi Paradicsom” kimódolt megteremtésének látomásából (utópiájából) fakadó „egységesítő” törekvés, tulajdonképpen a természet-fölöttibe vetített, istenített Megkülönböztetés, a küzdelmes Kettő hitéből meríti erejét, amely révén a modernista „láthatatlan mozgató” voltaképp elzárja magát az igazi természet-fölötti, tehát a valódi üdvösség lehetőségének területétől (vö. a Piramis csúcsát – tehát az Ég felé nyitás lehetőségét – lezáró, lefejezett (dekapitált) piramis, ész-kultusz sejtető, principálisan dualista „harmadik szem” jelképével).

Az Aranykorban, illetve az Ezüstkorban valószínűleg a legtöbben még nem akartak mindenáron „győzni”, hanem inkább arra törekedtek, hogy lehetőleg minden helyzetben Isten legyen a

győztes, elsősorban belül. Alighanem ennek a legkorábbi szellemiségnek a nyoma maradt fenn például a mongolbirkózásnál is, amikor a küzdők először a homlok felé, a szakrális „harmadik szem” tájkára emelik a kezüket, majd köszöntik egymást: „Kök-szü”. Ez nagyjából azt jelenti, hogy az abszolút Ég alatt – ami az Örök Béke, az Örök Csend és az Örök Mozdulatlanosság – lefolytatják a Harc és a Béke, a Hang és a Csend, a Mozdulás és a Mozdulatlanosság viszonylagos, Mulandó természetű, de helyreállító indíttatású küzdelmét (vö. „Mebontják az ősi rendet. A pusztaiak nem túrik ezt majd szó nélkül.” Szomjas György: *Talpak alatt fűtyül a szél*).

Talán csak a magyar szellemiség évszázadokon átívelő bujdosásba kényszerítettsége magyarázhatja, hogy ez idáig nem keltett komolyabb hullámokat idehaza az egyik legnagyobb orosz vallásbölcsező, Vlagyimir Szolovjov „turanofil pánmongolizmus”-a, az eurázsianizmus eszméjének szellemi alapvetése. Ennek a vonalnak képviselője a már említett Nyikolaj Szergejevics Trubeckoj herceg (1890–1938), akinek egyik alapműve, a *Dzsingisz kán hagyatéka* 2011-ben jelent meg itthon, az Attraktor Kiadó gondozásában. A szerző ebben a könyvben, nemcsak a turáni íjlesztő lovas nomád őskultúra szakrális Egy-Isten hitét bizonyítja, hanem annak a meggyőződésének is hangot ad, hogy szerinte a kortárs napnyugati látásmód valójában az evilági öncélúság (egocentrizmus) eszméjén alapul, amelynek két arca a sovinizmus (az egyéni, törzsi, faji, vallási, nemzeti stb... öncélúság) és a nemzetköziség (kozmpolitizmus), ahol az utóbbi az előbbi szolgája, trójai falova, a fölényre (hegemóniára) törekvés kifejezője, az eltérő kultúrák gyengítése, leminősítése, felbomlasztása által. Tűnődésre készítő módon, a Nyikolaj Trubeckoj által felvázolt elképzeléseknek nem igazán mond ellent az a találkozó, amelyet 1910-ben az Aldrich, a J. P. Morgan, a Rockefeller és a Kuhn, Loeb & Co. bankok képviselői tartottak egy félreeső helyen, a georgiai Jekyll-szigeteken Paul Warburg – a későbbi FED elnök – vezetésével, aminek nyomán 1913 karácsonyán került sor arra a szenátusbéli szavazásra, amely által az USA Nemzeti Bankja – tehát a dollár nyomtatása, valamint voltaképpen a világ pénzforgalmának ellenőrzése – magánkézbe került, amely eseménnyel mintegy karöltve megszületett az FBI és a „Rágalmazásellenes Liga” szervezete is. Ezen történések kapcsán, Baji Lázár Imre a *Leviathán vizein* című írásában a kicsit későn eszmélő Woodrow Wilson elnököt idézi: „Nemzetünk a hitelek rendszerének irányítása alá került, amely magánkézben összpontosul. A nemzetek növekedése és minden tevékenységünk néhány ember kezébe került, akik saját ér-

dekükből kifolyólag ellenőrzik és rombolják a gazdasági szabadságot. Az egyik legkiszolgáltottabb és dominált kormány lettünk a világon, olyan, amely nem a szabad véleményen, többségi választói akaraton alapul, hanem domináns emberek egy kis csoportjának kezében van.”, amihez Baji Lázár hozzáteszi: „[...] a tömegember századában a pénz hatalom soha nem látott, történelemformáló, létpusztító és ego-átalakító szerephez jutott.” Benyomásunk szerint, többek között ennek hatása érezhető a világos értékrend, a tisztelet kultúrája, a példaadás, uram bocsá’, a közösségi szellemiséget előmozdító egyenruha és az önlegyőzés erényeire súlyt helyező – a drága, bentlakásos elitkollégiumoktól amúgy, érdekes módon, nem idegen –, szigorú hozzáállást bíráló és „gyógymódként”, a modernista, „alternatív” felfogást erőltető felsőoktatásban is, amelynek szétterjedő befolyása megbízhatóan „termeli”, a köznevelés fegyelmezetlen, önző, narcisztikus, elkényeztetett, ergo „szabad”, de önmagát általában remekül „eladni” igyekvő ifjúságának – valójában inkább atomizálnak és kiszolgáltatottnak tűnő – hadát, az amúgy is széthullóban lévő napnyugati társadalmak számára. Avagy hasonló indíttatás sejthető a szivárvány minden színében csábító, a modernista és a szakrális látásmódot, istenképeket összekeverő (vö. „*Az Egy háza*” „imaház” Berlinben), ezáltal az utóbbit elvilágiasító, modernizáló, az összes bevett vallást mintegy önmagába olvasztani vágyó, tehát nagyon is hódító (invazív) tűnő – önmagát azonban „békepártinak” („pacifistának”), a védekezni próbálót pedig javíthatatlanul erőszakosnak látató (vö. a fizetett Femen-ügynöknők tevékenységével) – „új kor” („new age”) mozgalom térnyerésében is, ami szintén nem látszik spontán „össznépi” felbuzdulásnak. Annál kevésbé, mivel Aurobindo, illetve Blavatsky alapján, de főképpen, az álszakrális „ész-élet” kultuszos (vö. a „teremtő gondolat” elvvel) Rudolf Steiner és Aleister Crowley nyomán az önmagát ateistának valló Abraham Maslow, valamint – az idős korban az okkultizmus felé vonzó – Carl Rogers pszichológusok vezette agytröszt bábáskodása révén kelt életre az amerikai Esalen Intézetben az 1950-es években (vö. Rama P. Coomaraswamy: *A hinduizmus deszakralizálása nyugati fogyasztásra*, valamint Nesta Webster: *Titkos társaságok és felforgató mozgalmak*). Mindebből következően napjaink Napnyugat uralta világában kiemelten megfontolandónak tűnik Blaise Pascal örökbecsű intelme: „Aki anglyalt játszik, ördögöt alakít.”

Mit is ír a Kr. e. 3200–3000 körül kelt – a korábban egységes Veda négyfelé esése nyomán megnyilvánított – turano-ind Vishnu Purána? „Az Istenek oltárain a tűz kialszik, többé senki

sem gondolja őket, az ember önmagát kiáltja ki Istennek és a Világ közepének, s azt mondja, nem kell Isten, nem létezik. [...] A vaskori ember hazug, nem ismeri az Igazságot, becsapja önmagát és másokat is. A vaskori ember nincs tekintettel embertársára, csak önmaga boldogulása érdekli, a vaskorban a jóslatok szerint megszűnnek a közösségek. Az embereket végtelen bizalmatlanság keríti hatalmába, mindenki félni fog az embertársától, mindenki gyilkost fog sejtetni a vele szembe jövőtől, az ember elfelejt bízni, elfelejt szeretni [...] Az összes jóslat szerint: A vaskori ember – pontosan ezek miatt – végtelenül boldogtalan és beteg. [...] A szakák (turano-szkiták) ébrednek fel elsőként, ahogy évezredekkel ez előtt is ők vitték a világosságot! Elsőnek a szakák népe tér magához, utána a többi.” Ezzel kapcsolatban Szent Máté apostol világosan kijelöli a cselekvés követendő irányát: „Ezért ti elsősorban az Isten országát és annak igazságát keressétek!” (Mt. 6, 33)

Nyilasi Tibor: Szógyéni Makarena (pasztell)

Héregi Eszter

A nyúl dala

Szélről kürt harsant, s remegve
Iramodtam a rengetegbe.
Majd elkanyarodtam csaholást hallva
Akkor előttem üvölt a farka.
Vissza hát! Rohantam inszakadásig.
Elmaradtak már üldözőim.

Hja! Hasznos, bár szégyen a futás!

Ám kitátva véres pofáját
Egy rút farkas sebtiben megzabált.

A vers

A vers úgy született, hogy jött magától
A költő ihletet kapott a magánytól

A hajlékony szavak sorra engedelmesen
Guggolnak, s feszülnek újra
Egy intésemre kész a sor
És sorra sor – a gondolat pőrére vetkezteti
a dolgokat.

Mutatósra kerekítem a gondokat.

Itt most

Itt a nyugalom hömpölyög szélesen
Komoly derű
Színére változik a világ, színére változik a
virág
Orromban illata

A csend sem riaszt már - rámborul
És kell ez a fegyelem,
Hogy kordában tartsa zaklatott szívem.

Hajnal

Halványul a hold, az utolsó csillag elalél,
És keletről feltündököl a fény,
a fény,
a fény.